

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

- 01. Kies maar raak!
 - 02. Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?
 - 03. Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches
- Momenteel leest u het artikel: **“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”**

Terug naar het hoofdartikel: **Leren in de klas en in de praktijk**

Terug ←

- 04. ... zien en te ervaren
- 11. 'SEN-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven'
- 12. 'Dialogo over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling'

BIJLAGE

01. Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

Marianne van Loenhout
Make Center Nieuwegein

‘We moeten leerlingen de ruimte geven om de sector te verkennen, te zien en te ervaren’

Het bedrijfsleven is ook gebaat bij buitenschools leren, hoe eerder leerlingen over de vloer van bedrijven komen, hoe sneller ze een idee krijgen van hoe de praktijk er daadwerkelijk uitziet. En ze ontdekken wat hun opleiding en rol daarin zou kunnen worden. Daarom zet Marianne van Loenhout, beleidsmedewerker Onderwijs bij Koninklijke Metaalunie, zich in voor het verwelkomen van leerlingen.

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

01. Kies maar raak!

02. Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?

03. Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches. Momenteel leest u het artikel:

“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

“Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

Terug ←

11. “SEN-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven”

12. “Dialogo over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling”

BIJLAGE

01. Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

Aansluiting vinden bij het mbo is al lange tijd een belangrijk beleidspunt bij Metaalunie. Het mbo is immers direct betrokken bij bedrijven en vice versa voor het aantrekken en opleiden van toekomstig personeel. “Maar het vmbo heeft steeds meer onze aandacht gekregen”, vertelt Van Loenhout. “Daar worden de zaadjes al geplant bij leerlingen. Er wordt gekeken naar interesses, waar iemand goed in is, welke richting leerlingen zichzelf op zien gaan na het vmbo.” Met meer dan 15.000 leden is de Koninklijke Metaalunie de grootste ondernemersorganisatie voor de mkb-maakindustrie. Ongeveer de helft van de bedrijven in de sector is tevens leerbedrijf.

Vmbo’ers hebben een leeftijd waarop ze veel kunnen gaan leren. Daar moet het bedrijfsleven op in spelen, vindt Van Loenhout. “Ze kunnen op jonge leeftijd al kennismaken met deze uitdagende sector en dat geeft de mogelijkheid om in grote lijnen te laten zien wat er allemaal mogelijk is. We kunnen ze leren hoe de metaalsector in elkaar zit, welke technieken we gebruiken en welke mooie producten er gemaakt worden.”

Ontdekken faciliteren

Van Loenhout ziet het hele proces als een soort ontdekkingstocht. “Eerst denkt een leerling: ‘misschien vind ik techniek wel interessant’. Vervolgens maken leerlingen kennis met de verschillende richtingen, om daarna de keuze te maken voor bijvoorbeeld metaal of juist nog verder te oriënteren. Die ontdekkingstocht moeten we faciliteren.” Veel leerlingen zijn nog nooit in aanraking gekomen met bedrijven in metaalsector, of bedrijven an sich. “Hoe wéét je dan wat er allemaal kan en is? En of het iets voor je kan zijn? Die eerste kennismaking met de sector is ontzettend belangrijk.”

Erover lezen heeft daarnaast een heel ander effect dan iets doen of ervaren. “We moeten leerlingen de ruimte geven om te verkennen, te zien en te ervaren wat het werk inhoudt. Op die manier ontstaat er een realistisch beeld van de sector. Het beeld dat leerlingen hebben, klopt niet altijd. Als er al een beeld is. Dus laten we hen vooral laten zien hoe het er daadwerkelijk aan toegaat.”

Door leerlingen de mogelijkheden te laten zien, de functies binnen een bedrijf, het werk en de producten, toon je daarnaast

ook de veelzijdigheid van de sector, aldus Van Loenhout. “Metaal is niet één iets, er is een grote variëteit aan het type bedrijven en functies, dat kan je niet 1-2-3 op school uitleggen.” Je draagt als medewerker bij aan een groter geheel en ook aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen zoals de energietransitie en klimaatdoelstellingen, voegt Van Loenhout toe.

Vooroordelen aanvechten

Metaalunie werkt veel samen met Bedrijfsvakscholen Metaal, die onder anderen voorlichting geven op scholen en een intermediair vormen naar leren-werken in de bedrijven. Die voorlichting richten ze ook op ouders van leerlingen. “Ouders hebben soms (voor)oordelen over de sector, ook al kennen ze deze helemaal niet. Die vooroordelen kunnen we via de ouders en hun kinderen veranderen. Als we de variëteit van de sector en de bedrijven laten zien, dan draait dat beeld vaak volledig om.” De metaalsector draagt veel in zich, zowel de vaktechnische kant als high tech en technologieontwikkeling. “We moeten ouders betrekken bij onze voorlichting. Gelukkig wordt het via Sterk Techniekonderwijs (STO) ook aangemoedigd om ouders hierbij te betrekken.”

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

01. Kies maar raak!

02. Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?

03. Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches

Momenteel leest

u het artikel:

“Laat leerlingen

tijdens een

bedrijfsbezoek

iets dóen”

_____ en leerlingen

_____ mogelijk in de

_____ een

Metaalunie is, samen met andere technische branches, aangesloten bij de Federatie Techniek en Vakmanschap. In deze federatie werken vmbo-platforms beroepsgerichte programma's samen met het bedrijfsleven. Door samenwerking in de Federatie ontstond de betrokkenheid van de Metaalunie bij STO. “We zien met z'n allen dat er een probleem is. De terugloop in de interesse in techniek op het vmbo was goed merkbaar. Daarnaast sloot wat er op de scholen gebeurde niet goed aan bij het bedrijfsleven, het gat werd te groot en de contacten te gering. Ik werk al vele jaren in de sector en dit gespreksonderwerp komt altijd weer terug: sluiten onderwijs en het bedrijfsleven goed op elkaar aan? Hoe laten we de aantrekkelijkheid van werken in de sector zien aan leerlingen? Dat blijft van belang om te bespreken. We moeten elkaar op blijven zoeken. Dit onderwerp is nooit af.”

Aansluiting bij de realiteit

Een aantal jaren geleden was het vmbo in veel regio's nauwelijks zichtbaar voor het bedrijfsleven. Bedrijven rondom de scholen hadden nauwelijks of geen relatie met elkaar. “Dat is nu beter geworden, al is er nog steeds ruimte voor verbetering op sommige

plekken. Maar nu is in ieder geval wel duidelijk welke rol de scholen en bedrijven spelen in deze kwestie.” Daarbij is het niet de intentie om leerlingen het bedrijfsleven binnen te lokken, zegt Van Loenhout. “Het is immers ter voorbereiding op hun volgende stap in het beroepsonderwijs. Maar het zijn wel potentieel toekomstige vakmensen. Dus zorg dat wat zij leren, aansluit bij de realiteit. Maak het aantrekkelijk en toekomstgericht.” Het is daarnaast belangrijk dat er een netwerk is tussen scholen en bedrijven.

In de jaren dat Van Loenhout zich bezighoudt met het buitenschools leren en STO, ziet ze verschillen tussen de regio's, op allerlei gebieden. “Soms wordt een succesvolle samenwerking gefaciliteerd door de aanwezigheid van een goede Bedrijfsvakschool Metaal. Maar het hangt ook erg af van een wel of niet bestaand netwerk in de regio. Is dat er niet, en moet je echt vanaf nul beginnen met het opbouwen van contacten, dan kost het opzetten daarvan echt veel tijd.” Het netwerken is voor sommige scholen nieuw terrein en resultaten zijn dan ook niet vaak snel geboekt. Scholen moeten voldoende organiserend vermogen hebben en het is een kwestie van lange adem, aldus Van Loenhout.

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

- 01 Kies maar raak!
- 02 Hoe zorg je dat buiten-schools leren aansluit bij keuzevak en leerling?
- 03 Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches

Momenteel leest u het artikel: “Laat leerlingen tijdens een bedrijfsbezoek iets dóen”

Terug naar het hoofdartikel: Leren in de klas en in de praktijk

Terug ←

- 11 ‘SEN-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven’
- 12 ‘Dialoog over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling’

BIJLAGE

01 Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

Toolbox met middelen

Ook signaleert de beleidsmedewerker dat bedrijven niet altijd weten wat te doen met de jonge vmbo-leerlingen die nog maar over basale technische vaardigheden beschikken. “Niet elk bedrijf is dan een geschikte plek. Soms gaat het ook om de mindset binnen een bedrijf. Ik zie het als onze taak om hen voor te lichten over de mogelijkheden en de toegevoegde waarde die je als bedrijf kunt hebben.” We moeten bedrijven aanmoedigen om een netwerk te vormen en tools geven: dit kan je met deze groep doen, vindt Van Loenhout. “Dat zou STO landelijk nog wat meer kunnen faciliteren, vind ik. Een toolbox voor bedrijven met daarin goede voorbeelden van wat andere bedrijven leerlingen laten doen, en hoe. Daar kunnen andere bedrijven dan ook mee aan de gang.”

Ook voordat STO vorm kreeg, hielp Metaalunie, samen met opleidingsfonds OOM, bedrijven bij het faciliteren van

mogelijkheden voor het onderwijs. Zo lopen er al jarenlang contacten met vmbo-platforms, zijn er vele vmbo-projecten uitgevoerd, is er maandelijks overleg met de onderwijscommissie binnen VNO-NCW/MKB-Nederland en is er een sterke betrokkenheid bij SBB. “Ook het vmbo was onderwerp van gesprek, maar het mbo was altijd belangrijker als directe opleider. De verschuiving die je nu ziet, maakt van het vmbo een plek waar ruimte is voor beroepsoriëntatie. Leerlingen weten vaak echt nog niet wat ze willen kiezen en zijn gebaat bij een praktische oriëntatie. Ze moeten de technieksectoren leren kennen, iets doen. Dan pas voel je waar je motivatie zit, waar je trots van wordt. Daar is het vmbo de perfecte plek voor.”

Metaalunie heeft inmiddels een pakket ontwikkeld om bedrijven voor te lichten, met daarin onder meer informatie over regelingen voor vergoedingen voor vmbo

stageplekken en over opleidingsfonds OOM. “Er is veel focus op het stimuleren van bedrijven om zich aan te melden als stagebedrijf. En we geven ook informatie over STO, het geven van gastlessen en het aanvragen van vergoedingen. We laten voorbeelden zien van succesvolle samenwerkingen en geven informatie over bedrijfsvakscholen. We zetten alle middelen in om informatie te verstrekken, samen met de collega’s in de regio.”

Ondanks de regionale verschillen, stemt het Van Loenhout positief dat de recente cijfers laten zien het dat leerlingenaantal voor het technische vmbo iets gestegen is. “Daar zijn we natuurlijk blij mee. Hopelijk zet dat ook door in het vervolgonderwijs. Deze vernieuwingsslag was echt nodig. We hopen dat de positieve beweging zich doorzet en dat beroepsoriëntatie een belangrijke rol blijft spelen. Het is nu zaak om de slagkracht vast te houden en verder uit te bouwen.”